

عنوان مقاله:

بررسی تاثیر نوع بقایا، مدیریت بقایا و نیتروژن بر عملکرد و کیفیت گندم دوروم (*Triticum durum* L).

محل انتشار:

مجله تولید گیاهان زراعی، دوره 9، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

زهرا شهپری - دانشجو

اسفندیار فاتح - عضو هیات علمی گروه زراعت دانشگاه شهید چمران

خلاصه مقاله:

چکیده سابقه و هدف: وجود اقلیم خشک در کشور، عدم تناوب صحیح زراعی، جمع آوری، سوزاندن و خارج کردن بقایای گیاهی از زمین زراعی، مصرف بی رویه کودهای شیمیایی و عدم مصرف کودهای آلی، موجب شده است که میزان مواد آلی در خاک های کشور کمتر شود که این مسئله باعث کاهش حاصل خیزی خاک و به دنبال آن کاهش عملکرد محصول شده است (16). ترکیب بقایای گیاهی یا نگه داری آن ها در سطح خاک باعث بهبود کیفیت خاک می شود (6 و 33). بقایای گیاهی می توانند منبع پایداری برای تولید سوخت زیستی و دیگر تولیدات صنعتی باشد. به هر حال، حذف آن ها از سطح مزرعه ممکن است اثرات منفی روی تولید محصول و کیفیت محیط زیست داشته باشد. نتایج آزمایشی نشان داد که حذف بقایای روی کربن آلی خاک اثر داشت و این اثرات در جایی بیش تر نمایان شد که میزان بالاتری از بقایا حذف شده بود (32). مواد و روش ها: آزمایش به صورت فاکتوریل در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی در سه تکرار و در مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید چمران اهواز در سال زراعی 1393-94 اجرا شد. فاکتور اول شامل نوع بقایا (کلزا و گندم)، فاکتور دوم، مدیریت بقایا (سوزاندن، برگرداندن 30% بقایا به خاک و حذف بقایا) و فاکتور سوم مدیریت نیتروژن (اوره kg/ha 150)، کود بیولوژیک آلکازوت پلاس + اوره معمولی (kg.ha^{-1} 75) و اوره با پوشش گوگردی (kg/ha 75) بود. صفات مورد مطالعه در این آزمایش شامل عملکرد و پروتئین دانه، نیتروژن، پتاسیم و فسفر قابل جذب خاک و گیاه بودند. رقم مورد نظر بهرنگ، با تراکم 350 بوته در متر مربع و در کرت هایی به طول 3 و عرض 2 متر صورت گرفت. عملیات برداشت در اواخر فروردین ماه 1394 پس از رسیدگی کامل انجام شد. یافته ها: نتایج آزمایش بر روی صفات نشان داد که بیش ترین عملکرد دانه با (t.ha^{-1} 192/6) از کاربرد 150 کیلوگرم در هکتار کود اوره و سوزاندن بقایای کلزا به دست آمد. تیمار برگرداندن بقایای کلزا و کاربرد اوره با پوشش گوگردی بیش ترین مقدار پروتئین دانه را با 25/15 درصد و نیتروژن موجود در دانه را با 61/2 درصد دارا بود. بیش ترین مقدار فسفر و پتاسیم دانه به ترتیب مربوط به تیمارهای تلفیق کود بیولوژیک و شیمیایی به همراه حذف بقایای گندم و برگرداندن بقایای گندم با کاربرد اوره با پوشش گوگردی بود. نتیجه گیری کلی: به طور کلی تیمار برگرداندن بقایای گیاهی اثر مثبتی بر صفات مورد بررسی داشته و تا حدی باعث افزایش در فراهمی عناصر موجود در خاک شده است. بیش ترین مقدار نیتروژن و فسفر خاک از تیمار برگرداندن بقایای کلزا به همراه کاربرد 150 کیلوگرم در هکتار اوره به دست آمد. تیمار برگرداندن بقایای کلزا به همراه کاربرد مخلوط کود بیولوژیک و شیمیایی از لحاظ محتوای پتاسیم خاک نسبت به بقیه تیمارها عملکرد بهتری داشت. هر چند آتش زدن بقایای به دلیل وجود عناصر غذایی در ساختار آن و با توجه به این که بدون طی چرخه پوسیده شدن، عناصر غذایی را در اختیار گیاه قرار می دهد و در بیشتر صفات باعث افزایش شده اما این روند یک مسئله کوتاه مدت است و اگر به اثرات بعدی آن در بلند مدت نگاه شود، مضرات آن بیش تر از ...

کلمات کلیدی:

کلمات کلیدی: نوع بقایا، آلکازوت پلاس، اوره با پوشش گوگردی، گندم دوروم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/953214>

